

V predstojećem je naslikan položaj razvitka naftine industrije, kateri mora zanimati ne le visoke kapitalistične kroge, marveč tudi slehernega državljana.

Ta zadeva pa je tudi radi tega vredna, da se jo jemlje v poštev, ker sega izdatno v trgovinske razmere, ki so buknile baš te dni med Rusijo in Ameriko, in na katerih so v prvi vrsti udeleženi židovski mogotci, ki bi radi podjarmili pod moč svojega kapitala ves svet.

Kmetijstvo.

Kraljeva češka gospodarska akademija.

Največjega pomena za gospodarski napredek je gotovo sklep češkega deželnega zbora, „da se imata ustanoviti v kraljestvu češkem dve kraljevi gospodarski akademiji na mesto dosedanjih višjih gospodarskih zavodov v Libverdu in Taboru“.

Gotovo ne najdemo v vrstah zavednih kmetovalcev nikogar, ki ne bi znal ceniti vrednosti strokovnega znanja, kateri ne bi priznaval že davno dokazane resnice, da k dobičkonosnemu gospodarstvu ne zadostuje samo osebno sodelovanje gospodarjevo in tudi ne najnapornejše delo in prizadevanje, ampak treba je tudi strokovne izobrazbe.

Znajoč velikanski pomen strokovne gospodarske izobrazbe je, kar moramo pohvalno omenjati, češki deželni zbor je vse storil, da more doseči češka mladina po meri predidoče omike primerno strokovno izobrazbo. Po njegovi skrbi so se odprle: pozimske gospodarske šole in kmetijske šole za mladež, katera je obiskovala samo ljudsko šolo; srednje gospodarske šole za mladeniče, ki so obiskovali meščanske ali nižje srednje šole — manjkalo je še tretje, dopolnujoče vrste šol — zavoda, kjer bi se izobraževali mladeniči, ki so izvršili svoje nauke na višji gimnaziji ali na realki ali pa na 3letnih srednjih gospodarskih šolah. Absolventje srednjih šol, ki so se hoteli posvetiti kmetijskemu študiju, so morali obiskati visoko kmetijsko šolo na Dunaju ali kako visoko poljedelsko šolo na Nemškem.

S to napravo je dopolnjena organizacija strokovnega poljedelskega šolstva v Čehih.

Po pravici pozdravlja „Hosp. list“ ta ukrep češkega deželnega zbora kot „veliko pridobitev češkega kmetijstva“; zakaj omika, pravi, „pripomore v zvrhani meri k gospodarskemu okrepljenju najštevilnejše vrste našega naroda — vrste poljedelcev“.

Ali ne velja ravno to v stokrat večji meri za ubogi naš narod slovenski?

Ako hoče naš mali slovenski narod med ostalimi kulturnimi in po številu močnejšimi zavzemati dostojno mesto, je treba, da si vsak Slovenec in še posebno vsak član najštevilnejše vrste poljedelske — pridobi kar najvišje mogoče splošne in strokovne izobrazbe. Res nimamo v domači deželi najvišjega kmetijskega zavoda, — a ža-

lostno je, da ravno Slovenci, čijih jedro vender tvori oratar, tako čudovito preziramo kmetijsko višjo izobrazbo. Le poglejmo kak program dunajske visoke šole za poljedelstvo; tam najdemo komaj nekaj parov Slovencev kot slušatelje, in če se ne motim sta letos cela dva kranjska Slovenca vmes!

Zato Slovenci in zlasti vi, nadepolni dijaki, ki zapuščate letos srednje šole, ne zabite, kateri stan vas je vzredil in zato tudi pri izboru svojega poklica ne zabite vsaj nekateri pokazati temu poljedelskemu stanu svojo hvaležnost s tem, da se sami posvetite proučevanju kmetijske umetnosti, o kateri trdi Friderik Veliki, da je prva umetnost na svetu.

Priliko na najvišjo izobrazbo poljedelsko ima slovenski abiturijent na Dunaju in v novoustanovljenih gospodarskih akademijah mej češkimi brati.

Zato izobrazujmo se; zakaj le kot omikan narod si pridobimo „rešpekta“ pri ostalih kulturnih narodih. Omikan narod ima i pri neprijaznih časovnih razmerah zagotovljeno svojo bodočnost!

Za podporo vinogradnikom.

Polanci: vitez Berks, Žičkar, Pfeifer, dr. Gregorčič in tovariši so stavili te dni v državnem zboru sledeči nujni predlog:

„Skozi desetletja je napredovalo opustošenje vinogradov na Spodnjem Štajerskem, Dolenjskem in v Primorju. Obširne pokrajine, ki so bile ponos posestnikov in so jim dajale toliko dohodka, da so mogli brez skrbi živeti, je trtna uš izpremenila v puščave.

Posestniki teh opustošenih vinogradov žive v največji revščini, izročeni so najhujši bedi, in ker ne morejo sami zmagati velikih stroškov za obnovljenje vinogradov, morajo zapuščati domovino. Vedno več jih mora vzeti v roke potno palico in se izseliti v daljne kraje, da si poiščejo pogojev za obstanek, katerih jih domovina ne more več dati.

Če še dalje traja ta obupni položaj, tedaj nam nastane dvojna nevarnost: Država izgubi mnogo direktnih in indirektnih davščin, in širne pokrajine bodo izgubile mnogo prebivalcev, vsled česar bo pomanjkanje poljskih delavcev — že sedaj jako občutno — postalo še mnogo večje.

Kar je država doslej izdala na podporah za obnovevinogradov, nikakor ne zadostuje. Obnovevinogradov jako zadržuje to, da je državna pomoč odvisna od vspredev sodelovanja posameznih deželnih zborov.

Te velike nevarnosti, ki jih je provzročilo opustošenje vinogradov v omenjenih pokrajinah, je mogoče odstraniti le s tem, da se začne velika, odločna, čisto državna pomožna akcija, brez vseh ozkosrčnih ozirov, neodvisno od sodelovanja deželnih zborov in od prispevkov deželnih zakladov.

Ko je svojedobno država podpirala vinogradnike v bizeljski okolici spodnještajerski, ki je bila najprej opu-